

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Hamme

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	22038
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Chretien VERMACHELEN
adres		Slangstraat 12 - 9220 HAMME
telefoon		052-47.24.97
fax		052-47.24.97
e-mail		gvbs.sint-pieter.hamme@scarlet.be
website/URL		www.basisschoolstpieter.be
	Bestuur van de instelling	968511 - VZW Katholiek Onderwijs Hamme te HAMME
adres		Filip De Pillecynlaan 20 - 9220 HAMME
	Scholengemeenschap	121285 - Vrije Basisscholen Hamme te HAMME
adres		Evangeliestraat 85 - 9220 HAMME
	CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT- NIKLAAS
adres		Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	21/02/2011, 22/02/2011, 24/02/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	24/02/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	4/04/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Walter Andries
	Teamleden	Luc Kyot

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	6
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	6
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	7
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	8
4.4 Lager onderwijs: muzische vorming	9
4.5 Lager onderwijs: leren leren	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
5.1 Personeelsbeheer	10
5.2 Professionalisering	10
5.3 Materieel beleid	10
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	11
5.7 Evaluatie	12
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
7.1 Wat doet de school goed?	13
7.2 Wat kan de school verbeteren?	14
7.3 Wat moet de school verbeteren?	14
8. ADVIES	15
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Deze basisschool kan via haar outputbeleid en kwaliteitsbewaking slechts in zekere mate resultaten voorleggen, waarmee ze het rendement van haar onderwijsleergebeuren in kaart kan brengen. Directie en teamleden kunnen het best de handen in elkaar slaan om als een hecht team de kwaliteitszorg centraal te stellen. Om de kwaliteitscirkel rond te maken, moeten de genomen initiatieven geregeld opgevolgd, geëvalueerd en bijgestuurd worden.

In de kleuterafdeling kan het team aantonen dat er in voldoende mate gewerkt wordt aan de ontwikkelingsdoelen en de leerplanrealisatie van de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie. Het selecteren en nastreven van leerplandoelen dient op dezelfde professionele wijze verder gezet te worden. Naast het koppelen van begrippen aan de thema's kan het vooropstellen van een actieve en passieve streefwoordenschat de zorgbrede gerichtheid van de kleuteronderwijzers op de taalontwikkeling van de kleuters zeker nog verhogen. De aandacht voor boeken, het werken met taalstimulerende programma's en de organisatie van moedergroepen ondersteunen op overtuigende wijze het leren van de Nederlandse taal. Binnen het leergebied wereldoriëntatie werken de kleuteronderwijzers met gevarieerde thema's en een werkelijkheidsgerichte benadering. De kleuters krijgen heel wat kansen om te experimenteren en al spelend te leren. De realisatie van het leerplan wereldoriëntatie wordt formeel bewaakt.

In de lagere afdeling besteden de leerkrachten binnen het leergebied Nederlands veel aandacht aan lezen en schrijven, terwijl dat minder het geval is voor de domeinen luisteren en spreken. Het domein spreken wordt weinig planmatig en doelgericht aangepakt, zodat de leerplanrealisatie in het gedrang komt. Er zijn heel wat initiatieven voor leesbevordering en boekenpromotie.

Tussen de verschillende leergroepen zijn duidelijke verschillen merkbaar in muzische initiatieven, leerlingrealisaties en creatieve benadering. De meeste leerkrachten hebben overwegend aandacht voor Beeld en veel minder voor andere muzische domeinen. Er is geen planning voorhanden en er worden geen leerplandoelen vooropgesteld.

Voor leren leren is de aanpak voornamelijk intuïtief. Een aantal leerkrachten heeft er zekere aandacht voor, maar doorheen de lagere afdeling ontbreekt de nodige verticale samenhang.

De school beschikt niet over een eigen planning en vaste afspraken om op een kwaliteitsvolle wijze te kunnen werken aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen van leren leren.

Voor haar leerbegeleiding investeert de school in heel wat zorgverbredende lestijden. In de kleuterafdeling wordt gericht gewerkt met individuele en groepshandelingsplannen, wat veel minder het geval is in de lagere afdeling. Daar wordt veel te weinig ingegaan op plotselinge noodwendigheden. Er is een kwaliteitsvolle samenwerking met het CLB, die ook een duidelijke impact heeft op de zorgverbredende werking van de school.

Op dit ogenblik verkeert de rapporteringspraktijk van de lagere afdeling in een moeilijke fase. Op niveau van de scholengemeenschap is een nieuw systeem ingevoerd, waarop het schoolteam nog geen schoolspecifieke stempel heeft kunnen drukken. Momenteel is de rapportering aan de ouders eerder verwarrend. Het geeft slechts een onvolledig beeld van de evolutie en de ontwikkeling van de kinderen.

Om de vermelde tekorten weg te werken, kan het team van de lagere afdeling het best een afgesproken strategie ontwikkelen. Het uitgestippelde traject kan dan tussentijds opgevolgd en geëvalueerd worden om een optimale implementatie te kunnen waarborgen. Met de nodige inzet en professionele ernst moeten directie en teamleden er zeker in slagen om binnen de vooropgestelde tijd deze uitdaging met succes af te ronden.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands

muzische vorming

leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur
- stijging leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar
- betekenisvolle aanwezigheid van leerlingen met specifieke noden

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- In de derde kleuterklas worden genormeerde schoolrijpheidstoetsen afgenomen om onder meer de taalontwikkeling van de kleuters op te volgen. Ook in het kindvolgsysteem wordt de taalontwikkeling systematisch opgevolgd. Uit de resultaten van de toetsen kunnen zorgverbredende interventies door de titularis en door de zorgleerkracht voortvloeien. De schoolrijpheidstoetsen worden aangepast voor de kinderen die problemen hebben.
- De leerkrachten plannen de activiteiten vanuit het ontwikkelingsplan van de katholieke kleuterschool en selecteren ook leerplandoelen van het leergebied Nederlands.

- Per thema duiden de kleuteronderwijzers de nagestreefde ontwikkelingsaspecten aan, zodat over een langere termijn kan nagegaan worden of het leeraanbod wel voldoende evenwichtig is uitgewerkt. Een dagplanning met aandacht voor concrete, observeerbare doelen heeft nog groeikansen.
- Het schoolteam heeft oog voor verticale samenhang. Dat komt onder meer tot uiting in de begrippenlijst, in de hoekenfiches en in de graduele opbouw van symbolen en pictogrammen. Vanuit de begrippenlijst worden per thema de begrippen aangeduid die aan bod komen.
- Naast de begrippen is het schoolteam nog niet formeel gestart met het selecteren van streefwoordschat bij de thema's. Zo'n waardevol initiatief zou in eerste instantie kunnen aangevat worden bij het uitwerken van gemeenschappelijke thema's. Er zou dan gewerkt kunnen worden met actieve en passieve woordschat, die gelinkt is aan de verschillende leeftijdsgroepen.
- Het domein luisteren komt op verschillende manieren aan bod: leren luisteren naar opdrachten, gerichte luisteroefeningen, toneelvoorstellingen en poppenspel. Tijdens het onthaal en doorheen de activiteiten krijgen kleuters voldoende spreekansen waarbij ze niet worden afgeremd, maar eerder gestimuleerd. De kleuteronderwijzers werken met taalstimulerende programma's voor jonge kleuters en meerdere titularissen hanteren klaspoppen.
- In de communicatie met kleuters gebruiken de kleuteronderwijzers een verzorgde taal. Door dit goede voorbeeld kunnen de kleuters veel van hen leren.
- In de school is er heel wat aandacht voor boeken. Dat komt vooral tot uiting in de verrijking van de boekenhoeken en de mate waarin deze aangepast worden aan de thema's. De ontluikende geletterdheid wordt gestimuleerd met de verhalen, themaboeken, kijkboeken en fotoboeken van de voorbije activiteiten. Bij de oudste kleuters is er gerichte aandacht voor het voorbereidend lezen, weliswaar zonder druk te willen uitoefenen op de kleuters.
- Aangepast aan de leeftijd van de kleuters is er een verantwoorde aanpak aanwezig voor het voorbereidend schrijven en de motoriek. In alle kleutergroepen wordt gewerkt met een stimulerende en motiverende schrijf- en bewegingsmethode. De kleuters krijgen kansen om te werken aan verticale borden.
- De school organiseert moedergroepen voor de anderstalige populatie. Aan de moeders wordt dan uitgelegd wat hun kinderen in het Nederlands moeten kennen. Ze krijgen onder meer uitleg over de waarde van boeken en over de visuele en auditieve discriminatie. Soms brengen ze met de moeders een bezoek aan de openbare bibliotheek.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Bij het plannen van de thema's worden ontwikkelingsdomeinen, dominante ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen geselecteerd. De leerkrachten koppelen de dagelijkse activiteiten hieraan op basis van de ervaringssituaties. Een dagplanning met aandacht voor concrete, observeerbare doelen heeft nog groeikansen.
- Het schoolteam heeft een aantal fiches uitgewerkt voor geregeld weerkerende activiteiten en voor het werk in de hoeken. Die fiches zijn uitgewerkt voor de verschillende leeftijdsgroepen en verwijzen naar ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen. Het behoort nog niet tot de gewoonte om deze doelen formeel op te nemen in de dagelijkse of wekelijkse planning.
- Alle leerkrachten hebben een overzicht van hun thema's. Er zijn een aantal vaste thema's die uitgewerkt worden volgens de jaarkalender, maar daarnaast is er een gevarieerde themakeuze. Er is voldoende ruimte om in te spelen op de actualiteit en de

interesse van de kleuters. In sommige kleuterklassen wordt aan hetzelfde thema gewerkt en met de hele kleuterafdeling zijn er geregeld gezamenlijke activiteiten.

- Bij elk thema krijgen de ouders een themabrief, waardoor de betrokkenheid met de school verhoogd wordt. Een kleuteronderwijzer hangt aan het raam welk thema aan de orde is, zodat de ouders weten waaraan gewerkt wordt in de klas.
- De teamleden bewaken het leeraanbod van het leergebied wereldoriëntatie vanuit een schooleigen document dat na de vorige schooldoorlichting tot stand kwam. Er wordt per thema aangeduid welke bestaansdimensies en leerplandoelen nagestreefd worden. Het is aangewezen om dit systeem te actualiseren voor nieuwe thema's en ook stagiairs en nieuwe collega's te stimuleren om op dezelfde wijze het leeraanbod van de kleuterafdeling mee te bewaken.
- Er zijn graduele afspraken gemaakt over het gebruik van kalenders en borden. Sommige afspraken worden ook opgevolgd door de eerste graad van de lagere afdeling, bv. de kleuren voor de dagen van de week.
- In het kindvolgsysteem is aandacht voor het tijdsbegrip en de oriëntatie in de ruimte.
- De kleuters krijgen heel wat kansen om te experimenteren en spelend te leren. Dat komt tot uiting in de kindvriendelijke realisatie van de speeltuin en de speelplaats. In de klassen is er ook de aanwezigheid van bouwhoeken met constructiemateriaal en zand- of watertafels.
- De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende speelleermateriaal. In het algemeen zijn de klasinrichtingen functioneel, stimulerend, kindvriendelijk en verzorgd ingericht.
- De school biedt werkelijkheidsgericht onderwijs aan. Er worden heel wat leerwandelingen en leeruitstappen georganiseerd. Aan de inrichting van de kleuterklassen is duidelijk merkbaar welk thema uitgewerkt wordt.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De resultaten van de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem voor lezen en spelling geven een zeer gevarieerd beeld. In de meeste leergroepen wordt leerwinst gerealiseerd, maar in enkele klassen ook verlies. Het zesde leerjaar neemt niet officieel deel aan de interdiocesane proeven, waardoor de leerlingenresultaten niet vergeleken kunnen worden met het Vlaams gemiddelde en met de referentiegroep.
- De resultaten van de leerlingen voor het leergebied Nederlands zijn mee bepalend voor het verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs. Er moet zelden een getuigschrift geweigerd worden.
- Naast de methode voor aanvankelijk lezen in het eerste leerjaar wordt in de leergroepen een zelfde onderwijsleerpakket angewend. In de bovenbouw gebruiken de leerlingen woordenboeken die nog niet aangepast zijn aan de nieuwe spellingregels.
- De teamleden beschikken over jaarplannen die gebaseerd zijn op de gebruikte onderwijsleerpakketten. In de dagelijks planning worden niet in alle groepen concrete, operationele doelstellingen genoteerd, wat een directe evaluatie bemoeilijkt.
- Het schoolteam heeft veel aandacht voor het spelling- en leesonderricht: woordpakketten, schrijfoopdrachten, niveaulezen, tutorlezen. Aangezien heel wat kinderen leesproblemen hadden bij de overgang van het eerste naar het tweede leerjaar worden er nu vier leerjaaroverschrijdende leesmomenen per week georganiseerd. Voorheen was er ook leerjaaroverschrijdend niveaulezen in het derde en vierde leerjaar. Vanaf dit schooljaar is dat initiatief zonder aanwijsbare reden weggevallen, alhoewel er nog leerlingen zijn uit het vijfde en zesde leerjaar die leestraining moeten krijgen van een zorgleerkracht.

- De domeinen luisteren en spreken komen bij een aantal titularissen minder aan bod. Het domein luisteren wordt veelal ingevuld met gerichte luisteroefeningen en veel minder met andere creatieve toepassingen die vanuit het leerplan verwacht worden. Het domein spreken wordt weinig doelgericht en eerder intuïtief ingevuld. De meeste lessen van het leerdomein spreken zijn onvoldoende gericht op de realisatie van het leerplan. Er wordt weinig gezocht naar integratie tussen de domeinen luisteren en spreken.
- Doorheen de lagere afdeling zijn er heel wat initiatieven voor leesbevordering en boekenpromotie, maar er zijn merkbare verschillen tussen de klasgroepen. De school neemt deel aan de jeugdboekenweek en de voorleesweek. Er worden auteurs in de school uitgenodigd. In de klassen zijn wisselcollecties van de openbare bibliotheek voorhanden. Sommige klasbibliotheken kunnen de leeshonger van de kinderen nog meer motiveren en stimuleren.
- De meeste leerkrachten spreken een verzorgde taal in de communicatie met de leerlingen.
- De directeur gaat nascholing volgen over het nieuwe leerplan taalbeschouwing. Het ligt in de bedoeling dat hij de teamleden verder zal informeren tijdens een personeelsvergadering. Uit de verslagen van personeelsvergaderingen blijkt echter dat dit teamoverleg in het verleden weinig aanleiding gaf tot het vooropstellen van formele afspraken en besluiten die kunnen opgenomen worden in het schoolwerkplan.
- In principe is de rapportering over het leergebied Nederlands gericht op alle leerdomeinen. De domeinen luisteren en spreken komen soms minder aan bod.

4.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Vaststellingen

- Het schoolteam kan niet aantonen dat de leerplandoelen en de eindtermen van het leergebied muzische vorming in voldoende mate nagestreefd en gerealiseerd worden. Er wordt onvoldoende nagegaan of alle muzische domeinen op een evenwichtige wijze aan bod komen. Het behoort nog niet tot de gewoonte om resultaten bij te houden in een portfolio.
- Het merendeel van de teamleden organiseert het minimum aantal lestijden voor muzische vorming. In enkele gevallen zijn er onderlinge verschillen in tijdsinvestering tussen parallelklassen.
- In de planningsdocumenten van de teamleden zijn op dit ogenblik geen sporen van leerplandoelen terug te vinden. Er is ook weinig of geen aandacht voor een evenwichtige benadering van de verschillende muzische domeinen. Soms worden muzische initiatieven over te veel lessen verspreid.
- Tijdens de schooljaren 2005-2006, 2006-2007 en 2007-2008 was het leergebied muzische vorming een aandachtspunt in de school. Op het einde van die periode hadden de teamleden een oplijsting gemaakt van de muzische lessen en activiteiten die gelinkt werden aan de muzische domeinen. Naderhand heeft dit waardevol initiatief geen aanleiding gegeven tot het vooropstellen van formele teamafspraken en/of het bewaken van de leerplanrealisatie. Het implementatieproces en de kwaliteitsbewaking zijn als het ware stilgevallen.
- Tussen de verschillende leergroepen is er een groot verschil merkbaar in muzische initiatieven, leerlingrealisaties en creatieve aanpak. Het proces van beschouwen en creëren wordt weinig benadrukt.
- In de meeste leergroepen wordt vooral aandacht besteed aan het domein Beeld, terwijl andere domeinen veel minder of vrij eenzijdig aan bod komen. Muziek wordt vaak gereduceerd tot liederen zingen en het muzisch taalgebruik tot gedichten leren en deze nadien opzeggen.

- De integratie met andere leergebieden is beperkt, weinig gericht en eerder toevallig. Volgens sommige teamleden zorgt de nieuwe methode van wereldoriëntatie voor een aantal ideeën.
- De school beschikt niet over een visie omtrent het evalueren van muzische vorming. Er is nog weinig gerichte aandacht voor de specifieke talenten en de creatieve mogelijkheden van de kinderen.
- Omwille van het nieuwe rapport is er een afspraak om dit schooljaar niet te rapporteren over muzische vorming.

4.5 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leergebiedoverschrijdende eindtermen van leren leren worden niet planmatig nagestreefd. Hierbij volgt de school onvoldoende de voorschriften op die vermeld staan in artikel 44 van het decreet basisonderwijs: “Elke school heeft de maatschappelijke opdracht de leergebiedoverschrijdende eindtermen bij de leerlingen na te streven. De school toont aan dat ze met een eigen planning aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen werkt.”
- De meeste leerkrachten hebben geen enkele planning terzake. Slechts enkele teamleden zijn voorzichtig gestart met een summiere oplijsting van de genomen initiatieven gelinkt aan de eindtermen. Doorheen de lagere afdeling zijn op dit vlak weinig of geen vaste afspraken merkbaar.
- In de infobrochure krijgen de ouders heel wat informatie over het huiswerk van de kinderen: de bedoeling, de controle door de ouders, de frequentie en de tijdsinvestering.
- In de klassen leren de kinderen plannen met een schoolagenda. Een aantal titularissen ondersteunt het leren van de kinderen met stappenplannen en toetsenwijzers.
- De nieuwe methode van wereldoriëntatie bevat ook tips voor leren leren, studeerwijzers en schema's. Tijdens de wiskundelessen worden verbeter sleutels gehanteerd.
- Aan de klaswanden hangen in een aantal klassen verzorgde syntheseplaten van Nederlands, Frans en wiskunde en soms ook denk- en leerstrategieën. Hieromtrent bestaan geen schoolafspraken die de verticale samenhang zouden kunnen verhogen.
- In het rapport worden een aantal leerhoudingen geëvalueerd.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De zorgcoördinator werkt op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau. Ze heeft daarnaast een halftijdse opdracht als zorgleerkracht. Die zorginterventies op leerlingenniveau vinden plaats van het eerste tot het vijfde leerjaar.
- De school beschikt over 26 lestijden gelijke onderwijskansen: 7 in de kleuterafdeling en 19 in de lagere afdeling. Het schoolteam werkt aan de thema's taalvaardigheid en sociaal-emotionele ontwikkeling.
- In de kleuterafdeling werkt de GOK-juf met groepshandelingsplannen die opgesteld zijn in samenwerking met het CLB, volgens de noden van de kleuters wat betreft taalvaardigheid en sociaal-emotionele ontwikkeling. In de lagere afdeling worden de GOK-lestijden niet altijd aangewend in functie van de leerlingen. Heel wat lestijden worden geïnvesteerd in het niveaulezen (tot in het zesde leerjaar); individuele en groepshandelingsplannen komen niet voor. Tijdens de GOK-werking wordt in de lagere afdeling weinig of niet ingespeeld op bepaalde noodwendigheden die zich plotseling kunnen voordoen.
- Alle uren kinderverzorging worden aangewend in de derde kleuterklas met 27 kleuters, terwijl de peuterklas nog meerdere kinderen telt die niet zindelijk zijn.
- In de lessenroosters van een aantal leergroepen van de lagere afdeling komt blokvorming voor. Door meerdere lestijden wiskunde of Nederlands na elkaar te geven, wordt de spanningsboog en de aandacht van de kinderen wel erg op de proef gesteld.
- In samenwerking met het CLB is in de kleuterafdeling een schoolspecifiek, gegradeerd kindvolgsysteem uitgewerkt, waarmee gericht kan geobserveerd worden. In de lagere afdeling bestaat het leerlingvolgsysteem uit genormeerde toetsen van wiskunde en Nederlands. De LVS-toetsen van lezen genereren gegevens voor tempo én fouten. In het leerlingdossier kan maar één zone ingevuld worden.
- De school houdt meerdere keren per schooljaar multidisciplinaire kindbesprekingen (MDO), waarvoor een aanmeldingsformulier is ontwikkeld. Uit de concrete invulling van dit document door de titularissen komt de hulpvraag meestal duidelijk naar voren. De zorgafspraken worden formeel vastgelegd.
- In het kader van een handelingsgerichte leerlingenzorg volgen de zorgcoördinator en de directie nascholing die driemaal per schooljaar door het CLB georganiseerd wordt.
- Voor alle kinderen is een leerlingdossier aangemaakt. Door de veelheid aan documenten zijn sommige dossiers overladen. Er zijn plannen om over te schakelen naar een digitaal systeem. Vanaf dit schooljaar bevat het leerlingdossier ook een volge-en zorgfiche met een evaluatie van de voorbije interventies.
- De school telt drie kinderen die GON-ondersteuning krijgen vanuit het buitengewoon onderwijs. Voor een vijftal kinderen wordt een revalidatiecentrum ingeschakeld. Er is logopedische ondersteuning voor 22 kinderen en één kind volgt kinésithérapie. Naar verluidt is het zeer moeilijk om van de logopedisten een schriftelijk verslag te krijgen over de evolutie van de kinderen.

- De overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar van de lagere school wordt degelijk voorbereid. De toets- en eventuele testresultaten worden doorgegeven in het leerlingdossier. Op het einde van augustus organiseert het schoolteam overgangsgesprekken tussen de betreffende teamleden. De leerkrachten hanteren een document om de zorgbehoevende kinderen te signaleren aan de titularis van de volgende leergroep.

5.7 Evaluatie

5.7.1 Rapporteringspraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Vaststellingen

- Het schoolteam heeft op dit ogenblik geen duidelijke visie over de rapportering.
- In de kleuterafdeling worden de ouders op de hoogte gebracht van de ontwikkeling van hun kinderen via individuele oudercontacten en eventuele zorggesprekken. Er zijn ook informele schoolpoortcontacten. De kleuterrealisaties en de liedjesmap gaan geregeld mee naar huis. Soms noteren de kleuteronderwijzers er bemerkingen bij.
- In de lagere afdeling is dit schooljaar gestart met een nieuwe vorm van rapporteren, samen met de andere scholen van de scholengemeenschap. Een aantal softwareproblemen zorgt ervoor dat het oorspronkelijke opzet nog niet gerealiseerd is. Het schoolteam heeft geen tijdelijke tussenoplossing bedacht, waardoor de actuele rapporten een onvolledig en verwarrend beeld geven van de ontwikkelingen van de leerlingen.
- Voor de leergebieden Nederlands en wiskunde wordt hoofdzakelijk de indeling van de leerdomeinen gevolgd en is er een evaluatie met procenten, soms aangevuld met bemerkingen van de titularis.
- Voor wereldoriëntatie wordt een globaal cijfer gegeven, waardoor het niet duidelijk is welke bestaansdimensies of leerdomeinen sterk of zwak scoren.
- Ook voor Frans is er enkel een globale beoordeling. Er wordt niet weergegeven in welke mate het schriftelijk en het mondeling taalgebruik bij het kind evolueren.
- Over muzische vorming zou dit schooljaar nog niet moeten gerapporteerd worden.
- Over het leergebied lichamelijke opvoeding is dit schooljaar nog niet gerapporteerd. Volgens de leermeester wordt op het niveau van de scholengemeenschap een gezamenlijk rapport uitgewerkt.
- Voor leer- en leefhoudingen is een eerder beperkte evaluatie voorzien met smileys. De link naar de leergebiedoverschrijdende eindtermen van leren leren en sociale vaardigheden is niet echt duidelijk. Over ICT wordt niet gerapporteerd.
- De eerste individuele oudercontacten van beide onderwijsniveaus vinden pas plaats in februari. Ook op het einde van het schooljaar zijn er individuele gesprekken met ouders.

Inbreuk tegen de regelgeving

Bij de uitreiking van de getuigschriften basisonderwijs conformeert de school zich onvoldoende aan de voorschriften van de subsidiërende overheid.
(Omzendbrief BaO/98/11)

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur wil een democratisch schoolbeleid voeren. Hij tracht een luisterend oor te zijn voor alle participanten: kinderen, ouders en teamleden. Om de kinderen beter te leren kennen, volgt hij de MDO-gesprekken in beide onderwijsniveaus en deelt hij de syntheserapporten uit in de klassen van de lagere afdeling.
- De directeur organiseerde functioneringsgesprekken. Die monden nog te weinig uit in formele afspraken en persoonlijke werkpunten, die naderhand door het intern leiderschap kunnen opgevolgd worden. Vanuit de schoolprioriteiten is nog geen continue opvolging aanwezig van het ontwikkelingsproces van het schoolteam. De formele teamsamenkomsten geven te weinig aanleiding tot het gezamenlijk uitwerken van vooropgestelde prioriteiten met de nodige aandacht voor onder meer de leerplanimplementatie en -realisatie.
- Door het ontbreken van een zekere gerichte druk komt de implementatie van genomen engagementen in het gedrang. De voeling van de schoolleiding met wat leeft op de klasvloer (werkplanning, klaswanden, werk- en organisatievormen, zorgverbredende interventies, evaluatie van leerlingenrealisaties) kan op formele basis geïntensifieerd worden.
- Het outputbeleid en de kwaliteitszorg van de school zijn aan een verdere uitwerking toe. De outputgegevens die al voorhanden zijn, kunnen nog meer geanalyseerd worden en onderwerp zijn van een grondige reflectie in teamverband.
- Op het niveau van de scholengemeenschap zijn er twee mentoren aangesteld: één voor de kleuterscholen en één voor de lagere scholen. Niettegenstaande er dit schooljaar problemen waren met interimarissen in de lagere afdeling, is de betreffende mentor niet ingeschakeld.
- Het schoolreglement (versie 01 september 2010) biedt geen actuele informatie over het inschrijven van kinderen (Decreet basisonderwijs art. 13 en 18). Er is een onvolledige toelichting over het onderwijs aan huis voor zieke kinderen (BaO/97/5) en het rookverbod (BaO/02002/1).

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het evenwichtig benaderen van alle leerdomeinen van de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling.
- Het levensecht en werkelijkheidsgericht onderwijs in de kleuterafdeling.
- Het organiseren van moedergroepen in de kleuterafdeling.
- De leesmotivatie en de boekenpromotie doorheen de hele school.
- Het hanteren van verzorgd Nederlands in de communicatie met de kinderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De investering in zorglestijden vanuit het regulier lestijdenpakket.
- De aandacht voor kinderen met specifieke problemen.
- De waardevolle contacten met het CLB die mee bepalend zijn voor een kwaliteitsvolle zorgwerking.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de kleuterafdeling verder plannen en werken vanuit de leerplannen Nederlands en wereldoriëntatie.
- In de thema's van de kleuterafdeling meer aandacht besteden aan een graduele streefwoordenschat.
- Voor wereldoriëntatie in de kleuterafdeling de leerplanbewaking verder zetten en actualiseren.
- In de lagere afdeling de domeinen luisteren en spreken van het leergebied Nederlands doelgericht aanpakken in relatie tot het leerplan.
- Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling bij de dagplanning concrete, observeerbare doelen formuleren, zodat een directe evaluatie mogelijk wordt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Via de schoolrapporten een completer beeld geven van de ontwikkeling en de evolutie van de leerlingen en over het rapporteren een schooleigen visie ontwikkelen.
- De rapportering van de lagere afdeling richten op alle leergebieden en leergebiedoverschrijdende thema's.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het outputbeleid versterken en de kwaliteitszorg verhogen.
- De opvolging en feedback door het intern leiderschap intensifiëren.
- Het schoolreglement helemaal conform de voorschriften uitwerken.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de lagere afdeling kan het team niet aantonen dat de leerplandoelen en de eindtermen van het leergebied muzische vorming in voldoende mate nagestreefd en gerealiseerd worden.
- Voor leren leren kan de school niet aantonen dat ze met een eigen planning aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen werkt en deze bij de leerlingen in voldoende mate nastreeft.

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de subsidiëring:

- Bij de uitreiking van de getuigschriften basisonderwijs conformeert de school zich onvoldoende aan de voorschriften van de subsidiërende overheid.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen of nastreven van de attitudinale eindtermen voor muzische vorming

omwille van onvoldoende nastreven van de eindtermen voor leren leren

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf februari 2014** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Walter Andries

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: